

30.september 2020

EM2020/7

Forslag til Finanslov for 2021.

(Naalakkersuisoq for Finanser)

Førstebehandlingen af finansloven

Finansloven er det sted hvoraf det fremgår hvilke udgifter og forventede indtægter det offentlige kan regne med som rammebetinget. At fastsætte rammer for at afsætte størrelsen er ikke et anliggende for regeringen men for den lovgivende forsamling. Det er den lovgivende forsamlings lov om finanser.

Omkring selve rammen omkring hele loven som sådan håber jeg virkelig at man kan udforme den således, at vort land er en helhed der skal udvikles, at uanset hvor i landet vi befinder os at alle føler at de ikke er glemt og at den er til gavn og fremgang for alle og at loven tilsikrer at bane vejen for at vi bliver økonomisk selvårne.

Jeg er medlem af Udvalget for Finanser og Skatter. Her i sommer har vi side for side gennemgået, læst og forholdt os til vort landstyremedlems forslag til finanslov. Under fremlæggelsen af finansloven fra Naalakkersuisut var der et par punkter som vi mest lagde mærke til, det var blandt andet at det på grund af pandemien var nødvendigt at være i beredskab og sikre sig økonomisk og for det andet at man i forbindelse med de udgifter der vil opstå og man skulle være forberedt på måtte stå klar med handleplaner. De spareplaner som Naalakkersuisut anførte er indledende ting af stor betydning, alligevel mener vi at departementerne sagtens kunne have indgået i spareplanerne med endnu større entusiasme fordi det udbredte bureaukrati indbyder til betydelige muligheder for at kunne indhente besparelsesmuligheder og vi ønsker jo netop at nedbringe udgifterne og vi står sammen om at foretage nye prioriteringer. Som vi selv ønskede det skulle ske stod vi derfor bag Naalakkersuisut om at lede efter flere besparelser. Under debatten i går blev det sagt igen og igen at da man ikke kunne bruge forslaget til noget var det forkastet og at vi ingen finanslov har. Jeg vil gerne her gøre det klart, at den finanslov vi har lige nu, er gældende og er vedtaget af Inatsisartut, derfor er den gældende indtil en anden lov vedtages. Sådan fungerer Inatsisartuts love. Som medlem af Inatsisartut bør man vide dette.

Som ansvarligt medlem af Inatsisartut er det vigtigt at man igennem finansloven ikke bare hænger fast i sine egne mærkesager som man har gået til valg på og at det ikke kun er disse overskrifter man

er her for at arbejde med, det er vort ansvar som medlem af Inatsisartut at skulle arbejde på vegne af hele vort land, hele befolkningen og alle partier på tværs af alt.

Vi vil her komme ind på nogle af de større sager som vi som samfund i disse år står overfor.

Inatsisartutlov (nr. 20 af 26. juni 2017) om støtte til børn bør også kunne bruges i praksis og der mangler derfor at vi politisk afsætter midler dertil. De børn der anbringes udenfor hjemmet i henhold til loven, skal eller ske i så kort tid som muligt.

Dette skal forstås således at hvis barnet skal have en oprigtig mulighed for at kunne komme hjem igen så der arbejdes med hjemmet. De forældre der af forskellige årsager ikke kan løfte opgaven at passe deres børn, må man kigge nærmere på. Her kan man igennem hjælpeforanstaltninger, vejledning og rådgivning og forståelse af deres problemer fortage vurdering der danner baggrund for sagsbehandlingen. I dag koster det samfundet op til 1 milliard kroner at forældrene ikke kan passe deres børn, det drejer sig her om døgninstitutioner, medarbejdere, lønninger, kurser, rejser, midlertidige plejeforældre, materialer, kost og alle mulige andre ting. Med en befolknings størrelse på kun 56.000 mennesker er vi tyngtet i knæ af de omkostninger på 1 milliard kr. som vi må betale for fordi forældreoven ikke er der. Nu må vi til at iltale sætte de metoder vi bruger som moder og fader. Man burde meget tidligere have blandet sig i forældrenes evne til at passe deres børn og ikke bare afvente at problemet vokser. En tidlig indsats vil i sidste ende kunne afværge at barnet må fjernes fra hjemmet og at familien måske mister barnet. Vi mener virkelig at vi for at vende kajakken må ændre på vores måde at yde penge på.

Vi har brug for alle de borgere der kan arbejde. Når man betænker hvor få mennesker vi lever her, er det overraskende så mange der ikke kan arbejde. Det har selvsagt sin årsag. Vi mener at man ikke i tilstrækkelig grad kigger på årsagen.

De tal vi har omkring seksuelt misbrug omkring børnene og de voksne der har været seksuelt misbrugt som børn er virkelig forfærdelige. Vi ved alle hvor forfærdeligt det er. Nogle af følgerne er at hvis man ikke har modtaget behandling og ikke har fået den nødvendige hjælp så vil man ikke ligesom alle andre kunne bidrage med særlig meget man vil mangle kræfter, man vil være deprimeret og man vil ikke kunne være loyal på arbejdet og have svært ved at finde sin plads. Vi mener at borgerne har behov for behandling og vi mener at behandlingstilbuddet skal være af udvidet karakter. Folk der får den nødvendige hjælp og som får lov at tage de forløsende skridt imod en selvhelbredelse de vil i langt højere udstrækning føle sig som en del af samfundet og at de får de

kræfter de skal bruge for at komme videre i livet. Vi vil gerne hjælpe til så folk kan komme videre i livet og vi mener det er en god investering som også for samfundet vil være at gå et skridt videre og vi mener ligeledes at det er en investering for den enkelte der sikrer at vi som folk kan bane vejen for at vi løfter hinanden.

Det forebyggende arbejde der foreligger omkring forebyggelsen af smittespredningen i forbindelse med pandemien, vil vi igen gerne give ros til. Det er trygt at vide at der bliver passet godt på vort land og at der er et godt beredskab. Tak.

Men lad os ikke stoppe op her. Landslægen og vort Landsstyremedlem for sundhed sagde i går at der kan være formodning om at der kan være mennesker herhjemme der er smittede af Corona og at det kan ske at nogen pludselig bliver syge, man udbad sig derfor os om ganske velbegrundet at vi må bære vort ansvar og passe godt på.

Vi bør afsætte midler til undersøgelsesmetoder og materialer, mundbind, henvendelsesmuligheder m.m. Såfremt epidemien skulle starte her, er det et spørgsmål om sengepladser og i værste fald hvis det virkelig sker at vi ikke kommer til at mangle udstyr og at man kan tage omsorg om de syge vil være af stor vigtighed.

Vi må regne med at pandemien endnu kan vare længe ude i den store verden og der vil gå mindst to år endnu hvor vi må være i beredskab. Vi er indforståede med at der vil være planer der medens de realiseres kan vente og vi indstiller til at det sker. Vi indstiller ligeledes at de mennesker der ikke kan vente, skal kunne komme til. Vi støtter de initiativer der forhindrer at vi går i stå som samfund. Vi bakker op om og står bag de erhvervsdrivende og støtter op om deres udmeldinger om at de der i deres arbejde må ruste sig til at have styrken i deres arbejde også føler at vi alle står bag dem og bakker om dem.

Vort land har kun en lovgivende forsamling, vort land har en regering, vort land er en valgkreds og det betyder at vi må vise det på finansloven og dermed vise alle at vi er ét og at vi alle er lige for loven og står sammen om en fælles udvikling.